

La junta que dugué l'Imperial

a la ruïna

Fa algunes setmanes vam publicar un reportatge sobre la crítica situació del Col·legi de Xiquets Orfes de Sant Vicent, motivada per l'«estranya» cessió del seu patrimoni. Ara n'oferim més dades.

Salvador Medela Pobo

El Col·legi Imperial de Xiquets Orfes de Sant Vicent Ferrer està arruïnat, malgrat posseir, des de temps immemorial, un patrimoni ric que li ha permès de sobreviure al llarg de cinc segles, ja que és el més antic d'Europa en aquesta mena d'activitat assistencial. ¿Per què s'ha arribat a aquesta situació anòmala?

Es tracta d'una història rocambolesca de juntes directives en crisi i d'estranyes maquinacions, que no té res a envejar a les sèries nord-americanes de televisió, en què la lluita pels diners ho justifica tot. Tres mil milions de pessetes estan en joc, en aquest cas.

Fa dos anys que el Col·legi devia més de 150 milions de pessetes. Avui, sens dubte, en són més. De fet, per aquesta causa incompleix la legislació vigent en matèria de pressupostos. El motiu fou la firma d'un «contracte lleoní», com el qualifiquen tots els observadors, amb Emili Pechuan Porres, principal accionista de Fapemar, SA, pel qual el Col·legi li cedia els drets de superfície del seu solar de 6.275 m² a la zona més cèntrica de València (on hi ha ara els cinemes ABC Park, del mateix Pechuan, i Galerías Preciados, que, curiosament, paga una mena de «subarrendament» a Pechuan, el qual, al cap dels setanta-cinc anys de durada del contracte, li suposarà més de 3.000 milions de pessetes), per un cànon tan irrisori que ara els obliga a reduir la xifra de xiquets orfes que tradicionalment educava i protegia la institució.

Un fet dramàtic, especialment si es té en compte que, com a fundació creada per sant Vicent Ferrer, té un patrimoni i uns fins que, òbviament, no s'estan complint, i que la presidència està estatutàriament encomanada a un canonge elegit pel Capítol Metropolità de la catedral. I un president que compta amb les prerrogatives del vot de qualitat (decisiu en cas

Uns fins que no s'estan complint..

d'empat) i de veto, que converteixen totes les decisions en una mica més que col·legiades.

El mateix es pot dir dels restants vocals de la Junta, que representen institucions tan serioses com l'Ajuntament de València, la Diputació, el Col·legi de Notaris i l'Associació d'Ex-col·legials.

Al marge de la importància que es done a tot això, queda la trista reali-

tat d'una fundació que cada dia pot acollir menys xiquets orfes, gràcies a un contracte (i els que el segueixen, sempre malgrat el Col·legi) aconseguit amb enganys al Ministeri d'Educació i Ciència, que, per tractar-se d'una entitat benèfica-docent, havia d'aprovar l'operació. I queda l'actuació inexplicable d'una Junta i d'alguns dels components, inexplicable sobretot després de conèixer informes jurídics ben assenyats que posaven de manifest aquest fet, fins al punt que en denunciaven la «nul·litat» per estar els contractes aconseguits així, «afectats de vici de nul·litat».

Concedida la ineptitud dels membres de la Junta que els signà, cal, no obstant això, subratllar fets que haurien ajudat a una operació tan nefasta per al Col·legi, però que està produint bons dividends a E. Pechuan.

En 1981, quan apareixen a la Junta una sèrie de persones disposades, realment, a vetlar pels interessos del Col·legi, es troben una situació caòtica. Un exemple: Isval, empresa en la qual Pechuan es majoritari i que regenta el bingo a nom del Col·legi, no pagava pràcticament res al Col·legi per això. Segons el contracte establert, aquest hauria de percebre un percentatge sobre els ingressos nets del bingo. Com que, sorprenentment, el bingo no semblava tenir-ne, els dividends del Col·legi són pràcticament nuls.

La revisió d'aquest contracte pel Col·legi, amb

l'advertiment a Pechuan que, si no s'hi avé, duran el cas als tribunals, tingué l'efecte de canviar el percentatge del net en l'ingrés brut, amb la qual cosa el Col·legi passà a ingressar uns sis o set milions de pessetes (llavors).

Aquest fet, unit als forts deutes que el Col·legi es veu obligat a contraure, porten la Junta a plantejar-se la revisió del contracte de cessió del dret de superfície a Fapemar i a Gale-

rias Preciados, peça clau de l'afer i responsable de la precària situació econòmica del Col·legi.

Però contra aquesta aspiració s'oposa la realitat d'una Junta en la qual hi ha diversos representants «condicionats». Es troben que l'assessor jurídic de la Junta, Lluís Vives, és també advocat de Pechuan. Així, resulta que l'encarregat de fer veure a la Junta els complicats racons dels expedients jurídics i dels contractes que s'ha anat acumulant, anterior

var els dos càrrecs esmentats, perquè «els càrrecs desgasten», i de la negociació depèn el futur, i inclús el present, del Col·legi.

Vives s'hi va negar absolutament i Sapena, després de manifestar amb l'anterior la seua negativa, es limità a posar el càrrec a disposició del president, per «manifesta desconfiança del vocal Artur Selfa». Amb això, com era previsible, deixava al president la responsabilitat de prendre una decisió en el conflicte.

JORDI VICENT

Instal·lacions del col·legi a l'Elia.

vocal a més de la Junta en representació de l'Ajuntament de València quan es firmà el contracte, és, alhora, advocat de Pechuan, segons confessió pròpia.

Es troben també que el vocal que representa el Col·legi de Notaris, Sapena, és alhora notari de Pechuan. I es troben, per fi, que el vocal representant de l'Ajuntament de València, José Maria Alamar (llavors regidor), és cunyat de Pechuan i la seua muller figura com a accionista en alguna de les empreses del marit que fan negocis amb el Col·legi.

Davant d'aquesta situació, el vocal representant de l'Associació d'Excol·legials, Artur Selfa, sol·licità una reunió en la qual es disposava a demanar la dimissió dels dos primers, Vives i Sapena, posant abans el fet en coneixement del llavors president de la Junta, el canonge-arxiver de la Seu, Ramon Robres.

Una greu situació, que exigia una greu decisió per la seua part. Aquell matí, Ramon Robres portà Selfa a resar davant el sagrari. A l'eixida, li digué: «avant». De vesprada, en la tumultuosa reunió, Selfa féu la proposta, ja que «per a negociar amb la duresa que l'altra banda demostra», segons les seues paraules, calia reno-

I la resposta del president fou: «Artur té raó. Els càrrecs desgasten. Jo voldria que dins de quatre anys em substituïsquen». Només va durar un any en el càrrec.

Tres o quatre dies més tard, Sapena i Vives van dimitir. En aquell moment, Selfa passà a ser assessor jurídic de la Junta. El substituï com a vocal en representació de la Junta d'Excol·legials Sebastià Simon, partidari igualment de la revisió del contracte amb Pechuan. Per la seua part, el Col·legi de Notaris nomenà vocal Jerónimo Cerdà, també partidari de seguir endavant amb les reivindicacions del Col·legi, «fin a on calga».

L'únic que votà en contra dels canvis en la Junta fou el representant de l'ajuntament, Josep Maria Alamar—cunyat, com hem dit, de Pechuan—. No obstant això, en aquell moment, els partidaris de la revisió eren majoria per quatre a un, ja que també el representant de la diputació, Oltra Margarit, estava des del principi al costat dels altres. Després d'aconseguir la revisió de la qüestió del bingo, estaven en situació d'exigir a Pechuan la revisió del contracte i, inclús, de portar l'afer als tribunals, com l'advertien en una carta que enviaren a ell i a Galerias Preciados.

Però la situació durà poc. Jerónimo Cerdà va morir en un accident de trànsit. El seu successor pel Col·legi de Notaria, Nebot, morí també poc després d'arribar a la Junta, i la proposta del Col·legi perquè nomenassen Vicent Simó fou refusada pel Col·legi notarial, per no residir a València.

A més, el Capítol Metropolità de la Catedral obliga a cessar com a president Ramon Robres i en nomenà Josep Mengual Sendra, que encara continua. Escapçada la Junta «sediciosa», Sebastià Simon fou remogut del càrrec, en una maniobra de l'Associació d'Excol·legials, que controla majoritàriament Mengual Sendra, degà de la catedral i nou president de la Junta, pel fet que la major part dels membres han estat alumnes seus. Per últim, es va destituir l'assessor jurídic, Selfa, suposadament «per donar nous rumbos al Col·legi». Mengual li recomanà que es refés físicament, malgrat tenir una salut de ferro.

En definitiva, el representant de la Diputació, Oltra, quedà sol davant els partidaris de firmar ràpidament una sèrie de concessions mínimes efectuades per Pechuan arran de rebre la carta esmentada.

Des d'aquell moment, la política seguida per la Junta ha estat silenciar el cas i deixar-ho tot com estava.

Els canvis posteriors, per eleccions, en els representants de la Diputació (passà a ser-ho l'actual, Fernando Millán) i l'Ajuntament (Francesc Martí) no foren suficients per aconseguir prou pes específic dins la Junta, per intentar modificar el rumb «entreguista» emprés.

Almenys, la passatgera confluència de gent «sensata» a la Junta, durant aquell breu període, serví per a avortar una operació més inconfessable encara, com la que suggerien Sapena i Alamar, partidaris, davant la precària situació que el Col·legi travessava, de vendre el solar a Pechuan. Ramon Robres va saber oposar-s'hi quan digué: «de vendre, ni una rajoleta», perquè és obvi que el futur del Col·legi depèn del manteniment del patrimoni.

Quan Robres conegué la seua destitució en la presidència de la Junta manifestà: «el que sent és haver-me quedat a mitjan camí». Havia aconseguit reunir una Junta capaç de defensar els interessos del Col·legi i revisar el contracte del bingo, però no li donaren temps a més. □